

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Borisori nefrancați nu se pri-
mesc. — Manuscrisurile nu se
returnează.

INSERATE
se primesc la Administrațiunea în
Brașov și la următoarele
BUCUREȘTI de ANUNȚURI:
în Viena: la N. Duker Nachf.
Nuz. Angenfeld & Emorie Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelik.
în Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (Vil Erzsébet-körut).

PREȚUL INSERȚIUNILOR:
o serie garmond pe o coloană
10 bani pentru o publicare. —
Publicări mai dese după tari-
ță și învoială. — RECLAME pe
pagina 8-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXVI.

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungarie:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 2 A. pe un
an 40 franci, pe șase luni
20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se pronunță la toate ofi-
ciile postale din țară și în
afară și la d-nii colectorilor.
Abonamentul pentru Prusia:
Administrațiunea, Piața reșei
Teatralului Nr. 30, orașul
I.: Pe un an 30 cor., pe șase
luni 15 cor., pe trei luni 8 cor.
Cu două în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 corde. — Un onț. prin
10 bani. — Așt. ab. namentele
sunt și inserțiunile sunt a se
plăti înainte.

Nr. 48.

Brașov, Sâmbătă 1 (14) Martie.

1903.

Schimbarea sceneriei dualiste.

Să nu fi avut dreptate acela, care vorbind despre monarchia noastră a zis, că este „imperiu neverosimilităților“, când vedem cum deodată s'a schimbat sceneria dualistă și cum ceea ce se afirma față cu Transilvania, acuma se poate susține numai cu privire la Cislaitania; cu alte cuvinte, cum pacostea obstrucțiunii a trecut din Austria în Ungaria și pe când parlamentarismul ungar stagnază, „Reichsrath“-ul din Viena lucrează cu putere îndoită pentru a rezolva proiectele de lege, menite a satisfăce necesităților urgente ale statului și ale monarchiei?

Camera deputaților din Viena a votat proiectele militare de mult, pe când în camera ungară urmează deja de șese săptămâni discuțiunea asupra lor, însă fără de nici un alt rezultat, decât acela, că s'au prezentat din partea opoziției obstrucționiste aproape patru-șeci de moțiuni contra acelor proiecte, cari vor da ocaziune propunătorilor de a mai prelungi încă odată așa de mult obstrucțiunea, având dreptul fie care din ei a mai vorbi odată câte-va ore, ori și mai mult, la încheierea dezbaterii.

Mai mult, camera deputaților austriaci a trecut deja peste prima cetire a proiectului de lege bugetar, pe când guvernul ungar încă nici o indemnitate pe alte 3—4 luni nu este sigur a pute dobândi dela cameră.

Cehii, se vede, vor să părăsescă cu totul tactica obstrucționistă, căci se asigură, că ei sunt deja hotărâți de a nu mai împiedeca nici prima cetire a proiectelor pactului cu Ungaria.

Ba ministru-președinte Koerber și-a ridicat din nou în camera austriacă glasul de „samsar cinstit“ în atacarea împăcării germano-cehice și a desfășurat un program, amănunțit

de reforme, ce voește a le introduce în administrație și justiție.

Ce s'a petrecut ca să fie justificată o astfel de schimbare a lucrurilor în Austria? Înăuntrul ei nu scim să se fi ivit nimic deosebit, nu observăm nicăiri vr'un semn vădit de apropiere între cele două națiuni din regatul boem.

De altă parte cu greu se poate admite, că atitudinea prezentă a deputaților cehi din camera vieneză ar fi numai eflucul convingerii lor mai bune, că cu obstrucțiunea nu-o vor duce departe, căci e o armă cu două tăisuri.

Nu, tactica actuală a Cehilor precum și a celorlalte cluburi și partide din adunarea deputaților, trebuie să aibă și alte motive. Pote nu greșesc acele foi maghiare, cari afirmă, că la Austriaci se observă tendința de a voi să apară ați mai leali față cu trebuințele monarchiei și mai îngrijăți pentru viitorul acesteia, decât Ungurii.

Despre un lucru putem fi siguri. Cei din Austria au început a se reculege și a cunoște, că certele și desbinările dintre ei contribuie numai a întări poziția preponderantă a Ungariei în concertul dualist. Ei sunt ați firm hotărâți de a se abnega, cât numai le va fi posibil fără a-și periclita propriile interese naționale și economice, pentru a pute procedee în toate cestiunile de interes general în unire, făcând față pretensiunilor de tot felul ale Ungariei, pe cari ei cu toții de mult le-au declarat, cu drept ori cu nedrept, esagerate.

Ceea-ce dore însă și supără mai mult la Budapesta, este, că în Reichsrath se ridică la toate ocaziunile voci, cari condamnă politica interioară a guvernului unguresc față cu naționalitățile nemaghiare.

Acosta e destul spre a face ca foile maghiare să declare pe Austriaci, fără deosebire, de cei mai mari dușmani ai Ungariei.

„Pretensiunile naționale.“ Diarul „Zeit“ din Viena scrie, că guvernul-Szell este în poziția de a-și realiza promisiunile, ce le-a făcut în afacerea așa numitelor „pretensiuni naționale“, ridicate de contele Apponyi și soții și susținute de opoziție privitor la armată. Anume: noul cod penal militar s'a pregătit deja; în ce privește soluțiunea cestiunii steagurilor și emblemelor din punct de vedere maghiar Coloman Szell s'a înțeles în principiu cu cercurile militare din Viena. Privitor la pretensiunea, ca ofițerii supuși ungari să fie transferați la regimentele din Ungaria, sunt ore-cari piedeci. Monarhul a dat, ce e drept, la 1868 un rescript, în care invita pe ministrul de război, ca ofițerii originari din Ungaria să fie împărțiți la regimentele ungare. Atunci s'a și întemplat de fapt acesta. Pe timpul însă cât a fost ministru de război Krieghammer, ordinul, din considerațiuni de serviciu, a fost pus ad acta, ba cercurile militare au pus pond pe aceea, ca ofițerii originari din Ungaria să fie împărțiți la regimentele austriace. Înainte cu câte-va zile însă — dice „Zeit“ — s'a întemplat un lucru de importanță estra-ordinară. *Majestatea Sa a atras, în formă oficială, atențiunea ministrului comun de război Pittreich la rescriptul din 1868.* Pittreich a ordonat deja transferarea a numeroși ofițeri ungari la regimentele ungare, dispozițiune care se va publica zilele acestea în foia oficială. Celelalte transf. rări vor urma repede una după alta, — și astfel marele gravamen, din a cărui pricină s'a făcut atâta sgomot din partea politicianilor opoziționiști, va dispărea. Prin acesta însă — adauge diarul — nu se va ajunge ținta reprezentării corăspundătoare a elementului ungar în armata comună, deore-ce pe când numărul ofițerilor ungari formeză numai 22% din totalul ofițerilor armatei, pe atunci 40% din întreg contingentul armatei comune constă din supuși ungari. Din cauza acesta mare parte din ofițerii austriaci vor rămâne la regimentele din Ungaria.

Din „Reichsrath“.

În parlamentul austriac s'a urmat alaltă-eri discuțiunea asupra bugetului. Între oratorii acestei ședințe a fost și conducătorul ceh Kramarz, care a desfășurat punctul de vedere al partidului Cehilor tineri. Declarațiunile importante a făcut și ministrul president Koerber. De asemenea și ceilalți oratori ai partidelor din „Reichsrath“.

Primul orator Dr. Menger (german) votază bugetul. — *Romantzuk* (rutean) nu găsește satisfăcătoare situația politică generală. Acesta se referă și la raporturile Austriei față cu Ungaria, care singură beneficiază de toate folosele comuniunei, dăr i-ar plăcē totu-și să rupă legăturile comune, atât cu privire la politica internă, cât și la cea externă. Austria trebuie să promoveze la felu dezvoltarea popoarelor sale, și Germanii trebuie considerați și ei numai cu primus inter pares. — *Spincici* invită guvernul să fie drept față cu toate naționalitățile imperiului, căci atunci s'ar pune capăt luptelor naționaliste.

Kramarz spune, că guvernul actual nu este constituțional. Germanii știu, că nu dispun de majoritate în cameră și pot avē un ministeriu parlamentar. Nu Germanii, ci Cehii sunt îndreptățiți a-se plânge de direcția guvernului, care face tot ce-i stă în putință pentru a întări pe Germanii. Singura cale de eșire din impas, ar fi calea legii și a dreptății. Cehii, continuă oratorul, nu fac politică de popularitate, ci vrēu să servescă exclusiv poporului lor și prin acesta patriei și egalei îndreptățiri a tuturor popoarelor. Vrem să facem ca statul acesta să devină liber și independent, tare și unitar în interesul tuturor popoarelor. Guvernul să alegă între programul nostru și programul Germanilor, care însemnă puterea și hegemonia unei minorități asupra majorității.

Koerber, ministru-president, declară că nimic nu e mai firesc, decât a da în cestiunea naționalităților același răspuns: guvernul nu este naționalist, din care cauză nici nu poate face politică de națio-

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Trei liturghii cetite. *)

De Alphonse Daudet

„Cum ai zis Garrigou?... Doi curcani cu trufe?”

„Da, părinte, doi curcani delicați umpluți cu trufe. Eu știu dōr, căci singur am ajutat la umplut. Când se frigeau, mă temeam, că le plesnesc pielea atât erau de indesați.”

„Iesus Maria, trufele sunt mâncarea mea favorită — dă-mi repede superpeli-ceul (stihar scurt), Garrigou! — Și ce ai mai vădūt în bucătărie afară de curcani?”

„O, tot felul de lucruri bune. — De la amiași n'am făcut alta, decât am tot ciupelit la fasanii, potirniche și sturdi — de sburau penele cât colo, pe urmă am pescuit din lac țipari, crap și păstrăvi și...”

*) Liturghii necântate, cum se obișnuiesc în biserică apusenă. În ziua de Crăciun fie-care preot trebuie să slujescă 3 liturghii.

„Erau grași păstravii, Garrigou, hai?”

„Grași de tot, părinte, nisce păstravi strașnici, scii...”

„Ah, Dōmne, par-că le vād toate acestea cu ochii. — Dăr vin ai turnat în cană pentru liturghie?...”

„Da, părinte, este pregătit totul. Însă vinul de liturghie nu-i nimica față cu cel ce va veni după liturghie. Să veđi în refectoriul castelului ce e! O mulțime de garafe toate pline cu vin în toate colorile. Apoi tacâmuri de argint, flori și candelabre! — Așa un ospet n'a mai fost, cum o fi așa din noptea de Crăciun. Domnul marchis a invitat pe toți nobilii din vecinătate. Vor fi cel puțin patru-șeci de persoane la masă, afară de primari și scriitor. Ah, părinte, trebuie să vă socotiți foarte fericit, că și Sfinția Voastră sunteți între cei invitați. Eu am mirosit numai curcanii și mirosul acesta mă urmăresce în toate părțile. — Aoh!”

„Repede, repede, fiule! Trebuie să ne ferim de imbuibări pēcătōse, mai ales în noptea de Crăciun. Aprinde repede făclile și trage clopotul de liturghie. E

aprope miezul nopții și nu e permis să întârziem.”

* * *

Dialogul acesta avu loc în noptea de Crăciun din anul Domnului o mie șese sute și atâția, între sfinția sa părintele Dominic Balaguere, capelan al familiei Tringuelage, și între sacristanul Garrigou seu mai bine între acela, pe care Dominic îl credea de sacristanul Garrigou. Căci trebuie să știți, că în acea noapte diavolul îmbracă figura tînărului sacristan Garrigou, spre a ispiți pe părintele la nesăț.

Pe când așa dăr așa numitul Garrigou trăgea din toate puterile de funia clopotului din turnul capelei domnesci, sfinția sa în mica sacristie îmbracă sticharul și casula și de orecce spiritul lui, prin atâtea zăpăcit, buzele lui murmurau în timp ce se îmbrăca, în loc de rugăciuni, cuvinte d'al d'astea. „Curcani fripți — crap grași — păstravi uriași —”.

Afară sunetul clopotului era purtat departe în vânt. Pe cōstele de la Ventoux, dominate de vechile turnuri ale cas-

telului se ivea din când în când câte o făclie. Erau familiile arāndașilor, cari veniau la capela din castel să asculte liturghia de mēdă nopte și se urcau pe cōstă în grupuri și cāntānd cāntări sfinte. Înainte venea tatăl cu felinarul, apoi femeile îmbrăcate în nisce mantale lungi și negre, printre femei strănși unii lângă alții — copii. Cu totă ora înaintată și cu tot vântul rece, mergeau cu toții voioși înainte, să asiste la liturghie și apoi după liturghie la masa, ce li se așternea de obicei și lor în bucătărie. Din când în când se ivea în trecere câte o cālēsă cu ferestri strălucitoare, urmată de făclieși, ori se vedea un catăr cu clopoței la gât și la lumina felinarelor arāndași recunoscură pe primarul lor, pe care îl salutară cu cuvintele:

„Bună sēra, d-le Arnoton.”

„Bună sēra, bună sēra, omeni bun!”

Noptea era senină și gerōsă. Pe ceri străluciau mii de stele, vântul de nord vājeia și pe haine cădea o plōie subțire ngehată fără să le ude și plōia era un fel de zăpadă, care justifica tradiția despre Crăciunul alb. Sus în vârful dealului

nalitate. Silințele guvernului culminează în a face să înceteze gravamentele naționaliste. Ideia lui finală este înțelegerea între diferite partide. Guvernul merge pe calea corectă și, în urmă, tot va sosi momentul când Cehii și Germanii își vor da mâna.

Revenind la cestiunea orientală, Koerber spune, că Austro-Ungaria și Rusia grijesc împreună asupra liniștii în Balcani. Acesta spune totul. E un interes comun acela, care leagă pe cele două imperii și care face să dispară toate fantomele.

Koerber regretă, că în cameră séu în presă și adunări se spun cuvinte aspre la adresa Ungariei (Intreruperi), deși tocmai aceia de peste Laita, cari se plâng în mod sgomotos din cauza aceasta, cred a afla în ponegrirea Austriei argumente influente pentru politica lor. Raportul dintre Austria și Ungaria nu se întemeiază pe patime, ci pe conștiința chibzuită a bărbaților de stat și pe aceea, că în comuniune zace scutul monarhiei și vața ei. Interesele austriace în Ungaria și interesele ungare în Austria sunt mult mai mari, decât ca pe un moment măcar să fie jertfite agitațiunii. De aceea atât dincoace, cât și dincolo *zadarnic se fac încercări* a rupe legăturile vechi.

Guvernul speră, că decă camera va fi primit pactul, situația economică generală se va consolida. Față cu sörtea imperiului, guvernul nu mai e desperat, căci statul a ajuns éráși bine, și nu doresce altceva, decât ca parlamentul să-și garanteze însuși deplina participare la opera regenerării.

Probleme economice.

— Urmare. —

Cultura pomilor. Patria noastră este foarte potrivită pentru o întinsă cultură de pöme, — avem și unele varietăți de mare valöre, între cari merele *pätule* ocupă locul prim. Am înaintea mea un Atlas pomologic de N. Gaucher, directorul școlii de pomologie din Stuttgart, în care între 102 specii de fructe reproduse în chromolitografie, în locul prim reproduce merele pätule — despre cari dice în observațiune textual în nemțesce: „Batullen Apfel“: Diese schöne und sehr werthvolle Apfelsorte stammt aus Siebenbürgen, wo sie sich schon lange einer grossen Verbreitung erfreut, und als bester Apfel gilt. Bevor die Früchte ihre Edelreife erlangt haben, ist das Fleisch fest; sie ertragen den Versand sehr gut, was deren Werth noch wesentlich erhöht.“ Și o califică astfel: „Reifezeit u. Verwertung: November-März. *Tafel, Haushaltungs u. Marktfrucht ersten Ranges*“.) Streinii nu au cuvinte

* Veđi: Pomologie des practischen Obstbaumzüchters 102 Chromotafeln der besten Tafelobstsorten mit Beschreibung u. Kulturanweisung. N. Gaucher. Stuttgart 1894

se vedea castelul cu numerösele sale turnuri, ércapela cu turnul ei mai svelt și mai ascuțit de cât cealalte se înălța în nöptea négră și mii de lumini se aprindeau una după alta. Ömenii trecură pestě pod și ajunseră în curte, care era plină de calese, servitori și litiere. Curtea era luminată de făclii și de lumina focului ce se vedea în bucătărie. Aici se frigeau și se coceau curcanii și păstrăvii și cealalte mâncări bune, al căror miros pătrundea până la nasul celor noi sosiți.

„Ce ospăț o să fie după liturgie!“ Gândul ästa trecu prin mintea capelanului, a arändășilor, a primarului, scriitorului și cu un cuvânt a tuturor.

* * *

„Chlinglingheling! — Chlinglingheling!“

Se începe liturgia de miađă nöpte. În capela castelului, o catedrală în miniatură cu arcade artistice, sunt așternute covöre prețioase și töte lumânările sunt aprinse. Și ce de ömeni! Și ce haine frumoase! La locul de onöre, în scaun strugit cu multă artă, șede domnul de Trinque-

destul de elogiöse pentru ele — și le consideră ca o marfă de esport de rangul întâiu. Noi ce am făcut pentru răspândirea lor în popor și pentru utilizarea lor?

Comitatul Brașov.	
meri	perii cireși vișini nuclii
Cercul de sus	25946
Cercul de jos	21567
Cercul Săcele	23564
Orașul Brașov	25884
Total:	96961

Cifrele vorbesc destul de lămurit — o singură comuna, orașul Brașov — recte Scheiul cu 300 grădini pe cöstele lui prăpăstioase, produce cât o plasă întrégă! Ai dice că perul delicat, și cireșul delicios nu reușesc — și totuși cifrele de sus te desmint, că pe când în județ mai că nu există cireși, în oraș sunt sumedenie și soiuri alese ca regina Hortensia, Hedelfinger, Riesenkirsche, cireși negre etc., perele pergamotte etc. etc. Este remarcabil marele număr de pruni în Săcele cu clima și mai rece.

Comitatul Făgăraș.	
meri	perii cireși vișini nuclii
Cerc. Arpașul	30622
Făgăraș	85549
Șereții	11187
Branului	19123
In total:	96381

Merii figuréză cu aceeași cifră ca în comitatul Brașov — perii și cireșii mai puțin. Între comunele singuratiche au mai mulți meri: Viștea-de-sus 3000, Viștea-de-jos 2500, Făgărașul 8096, Lisa 3740, Poșorta 2129, Recea 2103, Șercaia 2042, Poiana Mărului (!) 2022, Moeciul-de-jos 1735, Predeal 1982, Șimonul 1757, Sohodol 5479. Cultura vișinilor e răspândită pe sub

lage îmbrăcat într'o manta albastră de mătase, érlângă densusul öspeții distinși, cari fură invitați. Pe ingenunchetöre cu perină de mătase ingenunche veduva marchisă și tinëra contesă de Trinquelage frisată după ultima modă de Paris, purtând peste frisură un turn de dantele de Bruxella. Mai jos se vede în roba sa négră primarul Arnoton și scriitorul: magistrul Ambrosiu, formând două puncte negre în mijlocul numeröselor costume de mătase și brocat. După ei urméză camerierii și pagii, vînătorii și administratorii și eonöma Barbara cu nenumërate chei cari sunt atârinate la brău de o verigă de argint. În fund argații și servitörele, arändășii cu familiile lor, érla ușa cea mică laterală, care se deschide din când în când încet și se închide éráși, feciorii din bucătărie, aducënd cu sine miros de bucate.

Nu se scie, öre varietatea asta de costume multicolore îl zăpăcesce pe preot la altar, öri clopoțelul lui Garrigou, care sună din când în când cu repeziciune diavolică, par-că ar dice: „Repede, repede! Să isprăvim mai curënd. Cu cât mai curënd terminăm, cu atât mai curënd ajun-

munte: Viștea-de-sus 806, Sebeșul 1551, Recea 1307, Mărgineni 1133, Lisa 602, Sohodol 1299 și Cârța 1393.

Prunărie multă are Cuciułata 22354, Sohodol 7192, Zërnesci 4447, Moeciul-de-jos 5204, Branul 3733, Sărata 3571, Scorei 7705, Rucăr 5330, Nou 5265, Cârța 6947, Colunul 7163, Feldiöra 6480, Porumbacul-de-sus 3220. Cultura pömölor în comitatul Făgărașului în total este insuficientă față de ceea ce ar puté să fie. Brașovul și Făgărașul (oraș) arată, că unde există cultură, acolo există și mijlöcele de existență și este în stare de a și le produce. Comerțului cu pöme actualmente este cu totul neînsemnat, abia există un esport după nume. America inundéză piețele Europei cu fructele ei din California, ale nöstre abia sunt cunoscute după nume în orașele mari. Pe alocurea în cursul de sus și de jos al Oltului există ceva mai multă prunărie, dér destilarea rachiului de prune ca industrie de casă este cu totul în decadență, éruscatul prunelor în mod sistematic abia este cunoscut, decât prin afumare și öpărire. Bosnia și Serbia esportéză pe an prune afumate de câte 15 milioane coröne fie-care.

Cultura fructelor are rădëcinii vechi temeinice în Țera Oltului. În timpul grăniței în comunele grănițeresci și la șöcollele grănițeresci — Tohan, Ohaba, Recea — se dedeă o bună desvoltare și atențiune pomologiei. În grădinile diferitelor Curii (curți erariale) erau diferite soiuri alese de pomi roditori și fructe. Ađi suntem mai mult în decadență, decât în progres.

Evident că în ce privește cultura pomilor este un teren vast de desvoltat pentru inteligența nöstră cu carte de la sate, și milioane se pot câștiga după ea pe fie-care an. Ocupațiune onorifică și câștig pentru toți acasă. Prin esecutarea comasării s'ar puté introduce cultura pomilor și la câmp, prin plantarea tuturor drumurilor öăilor de hotar cu pomi roditori. Dér este de lipsă o studiere și alegere de apröpe a soiurilor de valöre, eventual introduse și soiuri nobile străine, cari rentéză mai bine munca. Comerțului și industria uscării și conservării fructelor ar puté ocupa decimi de mii de brațe vara și iërna.

(Va urma.)

(In nr. 46 al „Gazetei“ la articolul „Probleme economice“ cifrele date după distribuțiunea proprietății rurale în comitatele Brașov și Făgăraș: arături, fënațe, pășuni și păduri se înțeleg în jugăre catastrali érnú în parțele isolate öri holde.) — Aut.

Meetingul Croaților.

La 11 Martie n. s'a ținut în Agram, capitala Croației, un mare meeting organizat de partidele din opoziție. Obiectul a fost: *independența financiară a Croației și proiectele militare.*

President al meetingului a fost proclamat deputatul opozițional *Derencin*, care venise însoțit de Starcević, Harambasić, Franck și Kiepack. Vice-president fu proclamat un creștin social.

Derencin făcu cunoscute proiectele de rezoluție, cari pretind deplina independența financiară a Croației, érdrept mijlöce: libertatea pressei, libertatea întrunirii și votul universal secret. Se recomandă mai departe stringerea tuturor forțelor naționale pentru luptă perseverantă în interesul drepturilor politice ale poporului croat.

Meetingul a luat poziție și contra militarismului, pretinde însé, că până când există armata, ea să fie democratizată. Respinge proiectul privitor la sporirea contingentului de recruți.

În proiectul de rezoluție se condamnă cauzele, ce au îndemnat opoziția maghiară a face obstrucțiune și *protestéză contra tendinței ca armatei din Ungaria și Croația să se imprimé caracter exclusiv maghiar.*

După ce mai mulți oratori au ținut discursuri în care aprobă proiectele de rezoluțiune, acestea au fost primite cu unanimitate. Meetingul s'a închis prin intonarea imnului croat de cătră asistenți.

Jubileul ministrului președinte

D. Sturdza. Am amintit în numărul nostru de ieri, că M. S. Regele *Carol* a adresat ministrului președinte D. A. *Sturdza* cu ocaziunea jubileului de 70 de ani a acestuia o scrisöre autografă. Lăsăm să urmeze ađi textul acestei scrisöri:

Scumpul meu președinte al consiliului,

„A 70-a aniversare a născerii tale „Mi dá plăcutul privilegiu de a-ți aduce felicitările și urările Mele.

„Partea însemnată ce ai luat la re-„deșteptarea națională, prin o muncă ne-„obosită de apröpe o jumëtate de veac „închinată binelui öbștesc, iubirea de Țeră „și de neam, devotamentul cătră Mine și „Dinastie care te-a călăuzit și însuflețit în „töte împrejurările, sunt titluri neperitöre „la adänca Mea reünoscință.

„În timpii din urmă, mai cu deose-„bire, când Țera încercată avea mai mult „nevoie de sfatul și sprijinul fruntașilor söi, „ai dat o strălucită pildă de neclintită în-„credere, de bărbătescă voință și de o „putere de muncă neasemănată. O isbändă „deplină a incununat silințele tale; éR Ro-„mânia recunoscötöre nu va uita nici-ödată „pe vrednicul patriot, care a sciüt a în-„vinge töte greutățile, spre a înlătura pri-„mejdia ce o amenința.

„Din adöncul inimei îți doresc de-„plină sănătate și putere, ca să Mă pot „bucura încă mulți ani de sfatul și servi-„ciile tale și-ți reünesc, scumpul meu pre-„ședinte al consiliului, încredințarea sen-„timentelor de înaltă stimă și de afecțiune „ce-ți păstrez neschimbat.“

Carol.

București, în 25 Februarie 1903.

SCIRILE DILEI.

— 28 Februarie v.

Sinodul episcopesc, ce s'a ținut în ziua de 10 Martie în Budapesta, după-cum am anunțat, s'a ocupat cu esamina-rea calificațiunii canonice a nou alesului episcop I. I. *Papp*. Sinodul a fost presidat de Esc. Sa Metropolitul *Mețianu*, érmembrii sinodului erau P. S. Sa episcopul *Popea* din Caransebeș și Archimandritul *Filaret Musta*. Sinödele episcopesci se țin de regulă la reședița metropolitului, însé de astă-dată s'a ținut excepțional în Budapesta, unde membrii sinodului erau întruniți la ședința fundațiunii Gozdu. Acöstă excepțiune s'a făcut mai ales avënd în vedere etatea înaintată a episcopului *Popea*, căruia i-s'a economisit prin acösta un al doilea drum lung până la Sibiu. Sinodul a declarat, că din punct de vedere canonic contra alegerii lui I. I. *Papp* nu există nici o dificultate și în

(Va urma.)

diua sinodului s'a și înaintat ministeriului de culte propunerea pentru întăriri. Până la rezoluțiunea prea înaltă sinodul a înaintat pe protosincelul I. I. Papp la rangul de Archimandrit. Hirotesirea de archimandrit a lui I. I. Papp s'a săvârșit în biserica gr. or. română din Budapesta. În același sinod s'a discutat și cesțiunea înființării a două episcopii nouă, în Clușiu și Timișoara, fără a se lua însă conclud.

Esamenele la școala de război din Viena. Ca să fie primit un oficer în școala de război, trebuie să aibă pro primo 3 ani de serviciu, ca oficer la trupă, și să depună două esamene de primire. Primul examen e scripturistic și se depune de comun în Ianuarie, — al doilea e verbal și se depune în luna Septembrie a fiecărui an. La primul examen, care în anul acesta s'a ținut la diferite divizii din monarhia austro-ungară de la 12—19 Ianuarie, au fost admiși din întreaga armată 271 ofițeri, între cari, cu bucurie constatăm, și 5 Români. Cât de rigoroase sunt aceste esamene și cât de mult studiu din diferitele științe militare se cere pentru ele, — se poate vedea și din împrejurarea, că după foia de ordinațiune dată de ministerul comun de război în 7 Martie a. c. din acei 271 ofițeri admiși la examenul scripturistic au căzut 115 și numai restul au fost chemat la depunerea examenului al 2-lea verbal. Acei 5 ofițeri de naționalitate română, cari au fost admiși la primul examen și pe care cu toții l'au depus cu deplin succes, sunt următorii: Sublocotenentii C. Boldescu de la regim. de inf. 75, Emil de Herbay reg. 14, Victor Negrea reg. 43, Alecsandru Popp reg. 33, fiul medicului de stab superior din Brașov d-l Dr. I. Popp, și Xenophon Roman reg. 84, cărora le gratulăm din totă inima și le dorim și mai departe succes bun pe această frumoasă carieră, spre onoarea și fala națiunii noastre.

Inculpări aduse loteriei de clasă. Diarul financiar „Penzintézet Kozlony” din Budapesta face o aspră critică manipulațiilor societății pe acții ungare de loterie de clasă, ce stă sub controlul statului. Numitul diar vorbind de bilanțul anului trecut al societății, dice: „Față cu capitalul de acții 3.600.000 cor. relevat în partea pasivă, vedem în contul de profit și pierderi pro 1902 suma de 673.115 cor. Suma aceasta ar fi o dobândă destul de considerabilă chiar și pentru o întreprindere industrială, care ar putea oferi la mii de familii muncitoare câștig cinstit — însă la întreprinderea de loterie acest cont nu este, decât o amăgire, căci adeverata dobândă se află voalată în alte poziții și este cel puțin 100% mai mare, decât se arată. În contul de pierderi sunt 180.000 cor. puse ca parte de câștig a acționarilor, întemeiaților acestei întreprinderi li s'au cedat 279.207 cor., două conturi ale fondului de rezervă fură dotate cu 150.000 cor. și 167.524 cor., tot sume cari nu sunt cuprinse în dobânda arătată. Acesta nu e „profit curat”, deore-ce a fost obținut într'un chip, prin care se provacă și promovează în omenii rîvna, care pe cei slabi îi mână la ruina morală și materială, și adesea în temniță.” Articolul se termină așa: „Colectorilor le este sever interzis ca losurile cumpărate de dînșii cu prețuri fixe, va să dîcă proprietatea lor necondiționată, să le vîndă sub valoarea nominală, numai ca publicului să nu i-se revîndă câștig. Inșă direcțiunea cumpără îndrît înaintea tragerilor său chiar în cursul acelor losuri cu prețuri reduse și în felul acesta direcțiunea loteriei de clasă — jîcă la loterie cu sine însa-și.”

3. **Experiența de mai mulți ani** au constatat, că la suferințe de stomac folosirea cunoscutelor *prafuri scilicet ale lui Moll*, au efect vindecător, și sunt de preferat altor medicamente. Întăresc stomacul și curăță sângele. Prețul unei cutii originale 2 corone. Se pot căpeta dîlnic prin postă cu rambursă, dela farmacistul A. Moll lîfrant al curții din Viena Tuchlauben 9. În farmaciile din provincii se se cîră preparatul A. Moll, prevîdut cu marca de contraventie și subscriere.

Sciri locale.

Casina română din Brașov își va ține *adunarea sa generală*, după cum ni-se comunică, Duminecă în 2 (15) Martie a. c. la orele 3 p. m. (în localul Casinei.) — Se așteptă cu drept cuvînt, că bărbații din societatea noastră să manifesteze de rîndul acesta un interes mai viu pentru mersul casinei, decât cum s'a întîmplat la adunările generale din anii trecuți, și ca nimeni să nu pregete a-și da sincerul său concurs, când se tratăză de sprijinirea și buna înaintare a celei mai vechi societăți române din orașul și țera noastră, cu o menire atît de importantă socială și culturală.

Pentru masa studenților români din Brașov au intrat: de la d-l Simeon Theodor în amintirea fiicei sale răposate Măriora 40 cor. „Mureșanul” institut de credit în M. Radna 30 cor. Familia Sergiu Medean (S.-Sebeș) la mîrtea regretatului protopop Traian Mețian 20 cor., din același prilej a dat dîmna Eugenia Paraschiv din S.-Sebeș: 10 cor. Primescă pioșii donatori cei mai vii mulțămite. — *Direct. școl. medii gr. or. rom.*

De la curtea cu jurați. Nevasta lui Nicolae Cloncea din Viștea-de-sus, în etate de 28 ani, a pus foc la grajdul unui vecin, cu care trăia rău. Procesul ei s'a început a-se judeca erî la curtea cu jurați din Brașov. Tribunalul era presidat de judele Gabr. Buday, asistat de juii Abraham și Csaszar. Grefier: Ferenczy. Reprezentantul ministeriului public Dr. Knorr, substituit. Apărător: Dr. Ioan Fruma, candidat de avocat, ținînd locul d-lui avocat Simion Damian. Ascultarea martorilor s'a urmat pînă la orele 8 sîra. Ședința continuă astăzi. Inculpata a fost achitată.

Pentru „fondul iubiților răposati”. Domnul Simion Theodor, comerciant a dăruit la „fondul iubiților răposati” de la biserica gr. or. din Brașov-Cetate 20 cor., din incidentalul mîrții fiicei sale Măriora. Esprim, în numele Epitropiei, pișului donator sinceră mulțămite și recunoștință. Dr. Iosif Blaga.

Aniversarea zilei de 15 Martie 1848. Ungurii din Brașov anunță serbarea zilei de 15 Martie pentru Duminecă în sala cea mare a Redutei. Se vor executa cântări și se vor ține discursuri. Discursul festiv îl va ține Arpad Bordeaux profesor la gimnaziul catolic.

In loc de cunună peritoare d-l Simeon Theodor a dăruit la fondul „Reuniunii femeilor române pentru ajutorarea vîduvelor sîrace din Brașov și Săcele” 20 cor. din incidentalul mîrții fiicei sale Măriora. Exprim, în numele Reuniunii, d-lui Teodor mulțămite deosebită. Dumneđu se-l mîngăie. Brașov, 14/III, 1903. Bălașa Blebea' presidentă.

Serată—Purim. Atît Evreii ortodoxi, cît și cei neologi din Brașov vor da mîne, Sîmbătă sîra, serate din incidentalul serbării „Purim”. Neologii își dau serbarea în sala de la „Orient”, unde Dr. Ign. Weiss și Leopold Adler vor ține conferențe. Afară de acestea se vor executa cîte-va bucăți de pian și de voce și se va da o comedie. — Asupra înșemnătății serbării acesteia a Evreilor vom reveni.

Teatru german. Mîne, Sîmbătă, se va reprezenta opereta „Die Fledermaus”, de Iohan Straus.

Din comitatul Brașov.

Comitetul administrativ al comitatului nostru a ținut în 9 Martie ședința ordinară lunară sub președința șpanului d. conte Stefan Lazar.

Din obiectele ce au fost la ordinea zilei, estragem următoarele:

Medicul primar al comitatului a raportat despre starea sanitară, care în general a fost favorabilă. Bolele epidemice au fost mai rare. S'a întîmplat 152 decese. Abortări au fost 6.

În Hermana a făcut ravagii scarlatina, care însă acum e aproape stinsă. În

Hělchiu s'a ivit difteria, care însă a fost combătută cu succes prin injecțiuni de serum. Din 12 casuri numai unul a avut sfîrșit letal. Un-spre-dece s'au însănătoșat. În Satulung s'a stins scarlatina. Școlile s'au redeschis.

În comuna Turcheș s'a stabilit moșa M. Sara, născută Lörincz Ana, în etate de 37 ani.

Măcelăriile s'au vizitat, nu s'au găsit contravenții.

În privința curățeniei publice, Brașovul și Săcelele lasă încă mult de dorit.

Alimente stricate nu s'au găsit.

Medicul a supravegheat 9 copii dați la doice, a căror îngrijire a fost bună.

Autopsie medico-legală s'a ținut în 3 casuri de sinucidere și la un deces suspect.

Procurorul raportează, că în penitenciarul tribunalului în luna Februarie au fost deținuți 143 indiviți (132 bărbați, 11 femei), dintre cari 6 bărbați în arest preventiv, ceilalți condamnați. În această lună și-au început pedepșa 22 bărbați și 2 femei. Din munca robilor s'au încasat 149.52 cor. (112.14 cor. pe sîma erariului, 37.38 cor. în beneficiul robilor). În cursul lunii s'au făcut arătări penale în comitatul Brașov în 28 casuri.

Directorul financiar raportează, că în luna Februarie s'au încasat în dări directe 182,346.09 cor., taxe militare 1245.45 cor. Restanțe la sfîrșitul lui Februarie în dări directe 249,593.17, în taxe militare 1473.45 corone.

Pe teritoriul comitatului au lucrat trei fabrici de spirt, cari au fabricat 172491 Hl. spirt. S'au plătit taxe de consum cor. 106.224.

Cele trei fabrici de bere au produs 1343/41 Hl. bere, după cari s'au încasat 16,759.47 cor. dare. S'au dat 2 licențe de beuturi și s'au revocat 2. Licența de debit de tutun s'a dat în 3 casuri, er în 2 casuri s'a revocat.

Dări indirecte s'au încasat 530.341 cor. 94 b.

Inspectorul școlar raportează despre cîte-va casuri de concedii.

Școala gr. or. din Măieruș și cea aug. ev. din Herman, cari au fost închise din cauza epidemiei, s'au redeschis.

Din raportul viceșpanului Dr. Jekel, estragem următoarele:

În luna Februarie s'au întîmplat două incendii: Unul în Ghimbav, unde a ars sîra zidită din material solid a lui Ion Coman, împreună cu puțin fîn și paie, ce erau în ea. Paguba 1660 cor. Șura era asigurată, fînul și paiele nu. Al doilea incendiu a fost în Codlea, unde a ars casa, grajdul și șopru lui Irimie Teușanu, împreună cu puțin nutreț. Paguba a fost 928 cor. Acarelele erau asigurate. Din ce s'a provocat incendiul, nu s'a putut stabili.

Viceșpanul relevăză noile adaptări, ce s'au făcut în spitalul civil din Brașov în timpul din urmă, de când s'a numit medic primar Dr. Walther Krauss.

Afaceri bisericesci.

Beclean (Soln.-Dobăca), Faur 1903.

— Fine. —

Ca nu cumva destăinurea mea să jignescă pe marinimoșii binefăcători, declar solemn, și ca poporan și credincios născut al acestei biserici, că numai din necesitate o fac acesta, transmițînd tot-odată cea mai sinceră și profundă mulțămite celor cari ne-au ajutat.

Să vedem dîră: Cu finea anului 1884 conform protocolului de rațiuni, se vede un capital elocat de cor. 1730/30. Asta era starea cassei, când a fost introdus ca preot M. On. Dn Gregoriu Pușcariu. La aceștia voi adauge mila, bani primiți din vinderea de realități și banii primiți de la magazinul de bucate, și anume:

În an. 1886. De la Majestatea Sa cor. 200. De la Societatea „C-ții” cor. 200. Tot în 1886 tîindu-se pentru drum la tren o parte din clejă, s'a primit ca despăgubire cor. 457.68. În an. 1887. de la M. On. Dn Nicolae F. Negruțiu (adî mort) cor. 200. Tot în 1887. pentru pădurea vîndută cor. 114. În an. 1891. de la preoții tractuali cor. 60. Tot în 1891 de la Stim. dn Dr. Emil, Ioan și Susana Negruțiu cor. 100. În an. 1892. de la preoții tractuali cor. 20. Tot în 1892. de la Stim. dn Dr. Emil F. Negruțiu cor. 80. și din magazinul de bucate bisericesc cor. 153.56. În an. 1893. de la preoții tractuali și M. On. dn protop. cor. 280.18. De la cassa de păstrare maghiară din loc cor. 100. În 1894. De la instit. „Someșiana” din Deș

cor. 400. Pentru pădurea vîndută cor. 360. de la cassa de păstrare maghiară din loc cor. 110. Din magazinul de bucate bis. cor. 35/04. În an. 1895. de la instit. „Someșana” din Deș cor. 200. De la stim. dn Dr. Emil F. Negruțiu cor. 21. De la cassa de păstrare maghiară din loc cor. 150. În an. 1896. De la instit. „Someșiana” din Deș cor. 200. De la Petru Chirtoș (adî fîet) cor. 200. De la Stim. dn Dr. E. F. Negruțiu cor. 21. Din magazinul de bucate bis. cor. 47.20. În 1897. de la institutul „Someșana” din Deș cor. 200. În 1899. din magazinul de bucate cor. 57.60. În 1900. cor. 33.80. În 1901. cor. 115.60, er în 1900, 1901 și 1902 ca milă și oferte benevole s'au primit în total cor. 1184.10 b. din cari cu data de 24 Febr. 1902 s'au cuitat prin curat. Nic. Candrian (în Nr. 56 al „Gazetei” din an. tr.) suma de cor. 1129, er restul s'a primit mai tîrziu.

Dacă le adunăm aceste sume tôte la un loc, ne dau, fără interese, suma nu prea mică de cor. 7088,34 bani, după cari bani, dacă ar fi fructificat ca toți banii bis. cu 6%, ar fi rezultat ca interes (cu interesul interesului) nu mai puțin ca cor. 6448.93 bani, cari la oaltă cu capitalul ar da suma frumoasă de cor. 13.537.27 bani; la aceștia adaugîndu-se și prețul celor 8025 litre de mîlai, cari sunt erăși pierdute din magazinul de bucate bis., noi am putea ușor să ne zidim o biserică cît de frumoasă, fără de a îngropa pe credincioși în datorii, când au destule greutăți de împlinit.

Avem noi de avut și acuma bani, căci avem în bancă în total cor. 6586.99 și poate vre-o 200—300 cor. împrumutați pe la credincioși, dîr nu-i avem pe toți cît ar trebui.

Acuma mî întorc a vă ruga, ba în calitate de poporan a vă provoca M. On. d-le protopop și preot al nostru Gregoriu Pușcariu, a-mî răspunde:

1) Cum de „Fundatiunea Dr. Gregoriu Silași” a putut cresce de la cor. 87.28 la cor. 736.17 de la 1884 încîce?

2) Pentru-ce nu sunt de față și banii înșirați mai sus cu interese cu tot, precum e și fundatiunea amintită? Ce s'au făcut acei bani? Pe ce s'au spesat? căci precum se vede din rațiuni, când s'au făcut reparatură mai mari, tot-deuna s'a făcut repartiție pe credincioși, ba ce e mai mult, chiar și din venitele proprii bisericesci s'ar fi putut face ceva economie.

Tot-odată vă rog a răspunde și aceea, că banii „Regalului” unde sunt, de nu li-se cunșce nici urma? și cum de magazinul a fost manipulat așa de bine? și cine poartă vina la tôte acestea?

Er pe d-vîstră: Vasilica Morar, fost curator primar, Alexă Morar, fost curator, controlor și magaziner, și Maței Nedelea, fost magaziner, încă vă rog, ba în calitate de consătean vă provoc, a răspunde tot la acele întrebări!

Însă vă rog, băgați bine de sîmă, că eu nu dîc că ați defraudat, cum dîceți d-vîstră că dîc eu! Răspunsul îl aștept grabnic și tot în publicitate, căci cu gura avem altele de vorbit.

În urmă mî întorc, cătră P. S. Sa D-l episcop diecesan și cătră Prea Ven. Consistoriu, rugîndu-i a mijloci să eșim cît mai curînd din chaosul în care suntem învîluiți, ca să nu ne simțim o turmă fără de păstor; er actele privitoare la această afacere, binevoiescă a dispune ca să ni-se facă cunșcute și nouă.

Ioan Cîrcu,
proprietar și învățător.

ULTIME SCIRI.

Constantinopol, 13 Martie. Pentru vilaetele Salonic, Monastir și Kossovo a fost numit inspector general Hussein Hilmi-pașa pe timp de 3 ani cu salariu de 6000 funți turcesci (130.000 corone). Noul inspector va avî să execute reformele.

Petersburg, 13 Martie. Monitorul oficial rusesc publică un manifest al Țarului despre necesitatea unor reforme. Manifestul invită pe miniștrii a face propuneri în privința acîsta.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Traian H. Pop.

**Dela „Tipografia A. Mureșianu“
din Brașov,**

se pot procura următoarele cărți:

(La cărțile aici înșirate este a se mai adauge pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru comandație.)

Atragem atențiunea cetitorilor asupra cărților de mai jos, cari se vând cu prețuri reduse, ba chiar numai pe jumătate, de cum s'au vândut până acum.

1) *Lascar Viorescu, O icônă a Moldovei din 1851* de Wilhelm de Kotzebue. E cunoscută această scriere ca o lucrare istorică de mare valoare în literatura noastră. Conține 268 pag. cu tipar curat și hârtie de lux. Prețul în loc de 4 cor., cum s'a vândut până acum, este azi numai 2 cor. (+ 30 bani porto.)

2) *Poesii de Veronica Micu*, regrettata noastră poetă. Conține 144 pag. în loc de 3 cor., se vinde numai cu 1 cor. 50 b. (+ 10 b. porto.)

3) *Poesii complete* de Carol Scrob. Numele acestui autor este de asemenea bine cunoscut literaților noștri și poeziile lui ocupă un loc frumos în literatura română. Prețul s'a redus dela 4 la 2 cor. (+ 20 b. porto.)

7) *„Vrei să te tubescă bărbatu?“* Brașura cu acest titlu conține povești practice serioase și foarte potrivite pentru familiile bune. Prețul dela 1 cor s'a redus la 50 b. (+ 5 b. porto.)

4) *Instrucțiunea gimnasticii* în școlile de băieți și de fete. Cu 57 figuri în text, de D. Ionescu, profesor de gimnastică la liceul Lazăr și la școala normală de institutori din Bucuresci. Preț. în loc de 3 cor. e 1 cor. 50 b. (+ 10 b. porto) De lipsă e mai cu seamă pentru învățători.

5) *Originea monedelor* (a banilor) de M. C. Sufu, o interesantă conferință ținută la Ateneul Român din Bucuresci. În loc de 1 leu se vinde cu 50 bani.

6) *Poesii* de F. M. Stoescu. Este o carte mare de 252 pag. cu exterior plăcut și bine îngrijit. Autorul e de asemenea cunoscut în literatura română și versurile sale frumoase nu au lipsă de laudă, ca și se laudă de sine. În loc de 4 cor. se vinde cu 2 cor. (+ 10 b. porto.)

Cursul la bursa din Viena.

Din 12 Martie n. 1903

Renta ung. de aur 4%	121.25
Renta de corone ung. 4%	99.55
Impr. căil. fer. ung. în aur 3 1/2%	92.80
Impr. căil. fer. ung. în argint 4%	99.15
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	99.25
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	74.10
Bonuri rurale croate-slavone	99.25
Impr. ung. cu premii	200.—
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	159.—
Renta de hârtie austr.	100.60
Renta de argint austr.	100.60
Renta de aur austr.	121.30
Rente austr. 4% de corone	101.15
Losuri din 1860.	154.—
Acții de-ale Băncei austro-ungară	15.80
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	741.50
Acții de-ale Băncei austr. de credit	685.75
Napoleoniori	19.11
Mărci imperiale germane	117.15
London vista	240.32 1/2
Paris vista	95.55
Note italiene	95.45

236 - 1903

végrh. szám.

Arverési hirdetés.

Alulirt bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102 § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a brassói kir. törvényszék csőd-választmányának határozata következtében F. Samu csődtömegehez tartozó, s a csőd-leltár 1—150 és 626—657 tétel száma alatt felvett kész ruha-áru, bolti berendezés nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek Brassóban, Kapu-utca 26. sz alatt leendő eszközésére 1903 Márczius hó 18-ik napjának delutáni 3 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107 és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is el fognak adatni.

A mennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. § a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Brassó, 1903 évi márczius hó 11-ik napján.

Tankó János,
kir. bir. végjtó.

882.1—1

Prafurile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numai, decât fiecare cutiță este provădută cu marca de apărare a lui A. Moll și cu subscrierea sa.

Prin efectul de leuire durabilă al Prafurilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai cerbicoase la stomach și pânțec, în contra cărceilor și acrelei la stomach, constipațiunii cronice, suferinței de ficat, congestiunii de sânge, haemorhoidelor și a celor mai diferite bôle femeesci a luat acest medicament de casă o răspândire, ce crește mereu de mai multe decenii încôce. — Prețul unei cutiți originale sigilate Corone 2.—

Falsificațiile se vor urmări pe cale judecătorească.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabilu numai, decât fiecare sticlă este provădută cu marca de scutire și cu plumbul lui A. Moll.

Franzbranntwein-ul și sarea este foarte bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin tras (frotat) alinând durerile de goidină și reumatism și a altor urmări de răceală. Prețul unei sticle originale plumbate, Corone 1.90.

Sapun de copii a lui Moll.

Cel mai fin sapun de copii și dame fabricat după metoda cel mai nou pentru cultivarea rațională a pielii, cu deosebire pentru copii și adulți. Prețul unei bucăți Cor. — 40 Cinci bucăți Corone 1.80. Fiecare bucată de sapun, pentru copii este provădută cu marca de apărare A. Moll.

Trimiterea principală prin

Farmacistul A. MOLL,

c. și r. furnisor al curții imperiale Viena, Tuchlauben 9

Comande din provinciă se efectuează zilnic prin rambursă postală.

La depozite se se cêră anumit preparatele provădute cu iscălitura și marca de apărare a lui A. MOLL.

Depozite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Victor Roth, Eugen Neustädter și engros la D. Eremia Neponji, Teutsch & Tartler.

28—1903.

végrh. szám.

ARVERESI HIRDETMEŒY.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. § sa értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zernesti kir. járásbírósnak 1902 évi V. 415/1. számú végzése következtében Puscariu József brassói ügyvéd által képviselt „Parsimonia“ tak. és hitel intézet javára Cracsun Iliszie János és társai ó-tobáni lakosok ellen 110 kor. s járulékaik erejéig 1902. évi Deczember hó 16-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 670 kor. — fillérre becsült következő ingóságok u. m.: lovak, bivalyok és házi butorok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a zernesti kir. járásbírósnak 1902 ik évi V 415/2 számú végzése folytán 110 kor. tőkekövetelés, ennek 1902. évi Augusztus hó 14 ik napjától járó 6% kamatai, és eddig összesen 95 kor. 70 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Ó-Tobánban Cracsun Iliszie Jon és neje lakásán leendő eszközésére 1903. évi Márczius hó 24 dik napjának de 12 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108 §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881 évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Zernesten, 1903 évi Február hó 27-ik napján.

1—1883.

Huszár Vilmos,
kir. bir. végrehajtó.

Cruce seú stea duplă electro-magnetică
Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta. Nu e mijloc secret.
Vindecă și inviorează pe lângă garanție.

Deosebită atențiune e a acest aparat vindecă boala se da împrejurării, că le vechi de 20 ani.

Aparatul acesta vindecă și folosește contra: durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, țiuituri de ureche, bătăie de inimă, sgârciuri de inimă, asmă, auțul greu, sgârciuri de stomac, lipsa poftei de mâncare, reaceală la mâni și la picioare, reumă, podagră, ischias, uđul în pat, influența, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor bôle, ca și la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. — In cancelari mea se află atestate încurse din toate părțile lumii, cari prefuesc cu mulțămire invențiunea mea și ori-cine pôte examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca, i-se retrimite banii. Unde ori-ce încercare s'a constatat zădărnica, rog a proba aparatul meu.

Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis se se co fu de cu aparatul „Volta“, de ôre-c. „Ciusul-Volta“ atât în Germania cât și în Austro-Ungaris a fost ofițis oprit, fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, apreciat și cercetat. Deja ieștinătatea crucii male electro-magnetice o recomandă indeosebi.

Prețul aparatului mare e 6 cor. Pretul aparatului mic e 4 cor.
folosibil la morburii, cari nu sunt mai vechi de 15 ani. folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vëndare pentru țoră și streinătate e:
MÜLLER ALBERT, Budapesta, V, Strada VADÁSZ 42 A / E. colțul strada Kálmán.

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provădut cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a puté esecuta ori-ce comande cu promptitudine și acurateță, precum:

- IMPRIMATE ARTISTICE în aur, argint și colorii.
- CĂRȚI DE ȘCIINȚĂ, LITERATURĂ ȘI DIDACTICE
- STATUTE.
- FOI PERIODICE.
- BILETE DE VISITĂ DIFERITE FORMATE.
- PROGRAME ELEGANTE.
- BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORII.
- ANUNȚURĂ.
- REGISTRE și IMPRIMATE pentru toate speciile de serviciuri.
- BILANȚURĂ.
- Compturi, Adrese, Circulare, Scrisori.
- Couverte, în tolä mărimea.
- TARIFE COMERCIALE, INDUSTRIALE, de HOTELURI și RESTAURANTE.
- PREȚURĂ-CURENTE ȘI DIVERSE
- BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, etagiul I, cătră stradă. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.